

Maria Heliste

LL, erikoistuva lääkäri
Hyks, ATeK
maria.heliste[a]fimnet.fi

Ohuesti kiinni

Katsoin kesällä, kun ihminen hukkuu. Olimme puolisoni kanssa heinäkuussa Turussa lomalla ja kävelimme lauantai-iltana joen rantaan. Viereisiltä jokilaivoilta kuului musiikki, ihmisillä oli olut- ja viinilaseja kädessä. Ihmettelimme, miksi joen pientareille oli kerääntynyt veteen tuijottavia ihmisiä. Kunnes huomasi sukeltajan, ambulanssin, poliisit. Viimeisenä ensihoitajat ja ensihoitolääkäri, joka intuboi pientareelle nostettua miestä muiden painellessa.

Koska puolisoni sattuu olemaan kollega, keskustelimme hiljaa siitä, mitä ehkä tapahtuu. Miksi intubointi kestää niin kauan, onko uhri pudonnut, onko sillä kaularankavamma. Että tuo yksi painelee liian pinnallisesti. Tilanne oli absurdi: taustalla jumputtava musiikki ja laivoilla juhliivat ihmiset, kun yhtä elvytetään – yksi kuolee ja muut juovat vieressä kaljaa!

Mutta niinhän se on, elämässä. Yksi sekunti voi erottaa elämän kuolemasta, kenen tahansa kohdalla. Olen toki elvyttänyt ja nähnyt, kun ihminen kuolee, kuten useimmat anestesialääkärit. Silti se tuntui erityiseltä, tämä kuolema. Että kaiken sen heinäkuisen lauantai-illan helteen keskellä nuori mies lähti kaupungille ja hukkuu, kun muut katsoivat vierestä. Eikä kukaan voinut mitään. Emmekä me tehneet mitään.

Lopulta painelu lopetettiin. Vieressämme seissyt alle kymmenvuotias poika kysyi äidiltään, miksi sedän päälle vedetään lakana. Äiti vastasi, että ei ollut happy end. Perustelu ei ollut aivan oppikirjan mukainen keskustelu siitä, kuinka

kertoa lapselle kuolemasta, mutta ehkä äitiäkin järkytti. Ehkä niitä kaikkia muitakin, ehkä he eivät vain juoneet viinejään, vaikka siltä näyttikin. Kyllähän minuakin. Miksi tämä tuntui erilaiselta kuin töissä?

Töissä ollessa saa yrittää. Töissä on siellä joen toisella rannalla, samalla pientareella uhrin kanssa. On huomattavasti vaikeampi vain katsoa, kuin osallistua. Hieman huvittikin oma ja puolisoni reaktio: olimme jo toinen käsi ojossa menossa auttamaan, kunnes muistimme, että olemme lomalla. Kukaan ei kaipaa eikä tarvitse meitä siellä. Ehkä se on jokin yhdistävä luonteenpiirre anestesialääkäreillä, että on helpompi olla mukana tilanteessa, kuin katsoa sivusta.

Toisinaan jonkun elämä vain on niin ohuella langalla kiinni, ettei pysty pelastamaan. Silti sitä miettii, etenkin uran alkuvaiheessa, että olisiko minä osannut vai olisiko joku ollut parempi. Olisiko pärjännyt sittenkään, vaikka niin kovasti haluan? Koke mattomana myös omat taidot ovat vielä ohuesti kiinni, mitä jos ne kohtaavat väärällä hetkellä? Oma kapea osaaminen ja toisen ohkainen henki? Olisiko vankemmalla osaamisella voinut pitää sen toisen kiinni elämässä?

Sitä ei koskaan tiedä. Olisiko joku jossain. Mutta on meillä ainakin pirun siisti työ edes yrittää. ■

Äiti vastasi, että ei ollut happy end.